

مطالعات اولیه و شناخت وضع موجود

خیابان بهداد با بافت مسکونی خود، بخشی از محلهٔ دروس است که به عنوان یکی از مناطق قدیمی و اعیان نشین تهران شناخته می شود

در ادامه به مبحث آسیب شناسی طرح میپردازیم و با توجه به خواسته های طرح در این قسمت سوات هایی در نظر گرفته شده است

نکات کلیدی و خواسته های طرح (بهبود تعاملات اجتماعی/ بهبود ترافیکی و افزایش فضای سبز)

سوات اجتماعی

نقاط قوت	نقاط ضعف	تهدیدها	فرصت ها
اهمیت مسائل فرهنگی با وجود مراکزی مانند گالری های هنری، کتابخانه ها و کلاس های آموزشی خاص	نبود برنامه های اجتماعی یا فرهنگی محلی برای تقویت پیوندهای اجتماعی میان ساکنان	احتمال افزایش ناپایداری اجتماعی	افزایش برنامه های مشارکتی شهری و برگزاری رویداد های محلی
فرهنگ بالا و سطح سواد مناسب	تعاملات اجتماعی کم تر نسبت به مناطق سنتی و کاهش ارتباطات همسایگی	امکان افزایش سبک زندگی انفرادی	ایجاد فضاهای عمومی جهت تعاملات بیشتر
وجود مراکز خدماتی و توانبخشی که به افراد دارای نیازهای خاص کمک می کند	عدم وجود گذرگاه های ایمن و مناسب برای عبور معلولین و سالمندان و کمبود امکانات تفریحی و آموزشی مناسب برای کودکان	امکان ایجاد خطر تصادف برای کودکان، سالمندان و معلولین به دلیل نبود مسیرهای مشخص و ایمن برای عبور آنها	افزایش تعداد فضاهای شهری برای بازی و تفریح کودکان در محدوده خیابان و امکان بهسازی پیاده روها و معابر برای بهبود دسترسی پذیری معلولین و سالمندان
نوسازی واحدهای مسکونی و بهبود امکانات شهری	افزایش مهاجرت قشر ثروتمند جدید و افزایش شکاف اجتماعی	امکان کاهش هویت محله ای و افزایش نابرابری اقتصادی و اجتماعی	امکان بهبود سطح فرهنگی و اجتماعی محله با ورود افراد تحصیل کرده و سرمایه گذار

سوات حمل و نقل دسترسی و ترافیکی

نقاط قوت	نقاط ضعف	تهدیدها	فرصت ها
امکان استفاده از خطوط اتوبوس رانی و تاکسی رانی	عدم توسعه و قرارگیری مناسب حمل و نقل عمومی	امکان افزایش ترافیک محله ای	افزایش خطوط تاکسی و اتوبوس در داخل محله
وجود خیابان های عریض در برخی قسمت ها	عدم وجود پیاده روهای مناسب در برخی بخش ها (پیاده روهایی با عرض کم و کف سازی نامناسب / وجود موانع و سد معبرهایی در مسیر پیاده)	کاهش انگیزه جهت پیاده روی و کاهش امنیت و نارضایتی عمومی	گسترش طرح های پیاده راه سازی و گسترش عرض پیاده روها و اصلاح مسیرهای عابر پیاده
دسترسی مطلوب به خیابان های اصلی	کمبود جای پارک و پارک های نامنظم در خیابان های فرعی	کاهش جذابیت محله به دلیل ترافیک و نبود پارکینگ کافی	ایجاد پارکینگ های طبقه ای و پارکینگ های حاشیه ای در خیابان های فرعی و اجرای طرح های کنترل ترافیک هوشمند
نوسازی و افزایش ظرفیت مسکونی	افزایش تراکم و کاهش فضای باز	امکان افزایش فشار ترافیکی توسعه نامتوازن ساخت و ساز های مسکونی و تجاری	رفع کمبود مسکن و بهبود نما و زیبایی بصری محله

سوات زیست محیطی

نقاط قوت	نقاط ضعف	تهدیدها	فرصت ها
وجود پوشش گیاهی مناسب و تأثیر مثبت در تعدیل دمای محله	وجود جوی های بزرگ که موجب تجمع زباله و اب های راکد شده و کمبود سیستم های مدیریت پسماند مدرن و دفع نامناسب زباله ها	افزایش مصرف انرژی و آلودگی محیطی به دلیل افزایش تراکم جمعیت و تردد خودروها	امکان اجرای پروژه های فضای سبز عمودی و پوشاندن جوی ها
وجود پوشش گیاهی متنوع و مقاوم	عدم وجود مسیرهای ویژه دوچرخه و پیاده روی مناسب	احتمال وابستگی بیشتر به خودروها و افزایش آلودگی هوا	امکان توسعه سیستم حمل و نقل عمومی و دوستدار محیط زیست
وجود درختان کهنسال و بلند قامت قدیمی	کاهش فضای عبوری عابران پیاده به دلیل سد معبر شدن توسط این درختان و عدم تناسب انتخاب پوشش گیاهی با فضای موجود	احتمال ورود شاخه ها به مسیر پیاده رو	بهبود نگهداری و هرس درختان برای جلوگیری از مشکلات عبور و مرور و یا جایگزینی ان به وسیله دیوار سبز یا فلاورباکس

راهکار های طرح:

هترو توپیا و ایجاد فضای تعاملی:

درواقع طرح تاکید بر ایجاد مناطق تعاملی شهری دارد و کاربری های متنوعی را در خود جای داده و نوعی هتروتوپیا ساخته است

این هتروتوپیا به فضاهایی اشاره دارد که همزمان واقعی و خیالی هستند، یعنی در دل جامعه وجود دارند اما به نوعی از هنجارهای آن فاصله می گیرند. این فضاها نقش های چندگانه ای دارند و گاهی اوقات به عنوان جایگزینی برای فضاهای سنتی عمل می کنند و در واقع یک مکانی است که می تواند چند کارکرد و هویت داشته باشد، تا در نهایت فضاهای شهری را از حالت ایستا و تک بعدی خارج کرده و به آن ها هویت چندگانه و پویایی ببخشند

عملی شدن این طرح به خلق فضاها و جزییاتی برای افزایش همه شمولی بستگی دارد یعنی فضایی که دارای تنوع اجتماعی میباشد تابه گروه هایی که به حاشیه رانده شده فرصت حضور در شهر را دهند و در نهایت موجب تعامل اجتماعی و کاهش نابرابری میشود

با استفاده از ترکیب و همپوشانی کاربری های متنوع فضاهایی جهت تعاملات اجتماعی و استراحت ساکنین و کسبه فضای حرکت فضای بازی کودکان و فضایی مناسب معلولین و سالمندان در غالب یک طرح کلی ایجاد شده است

طراحی خطی آن باعث ایجاد حس حرکت و پویایی شده وبا استفاده از خطوط شکسته و یا منحنی، فضا به طور غیرمستقیم دعوت می کند که به جلو بروید و محیط را کشف کنید

کفسازی های متفاوت طرح موجب شده تا به وضوح مرزهای مختلف فضایی را مشخص شود و باعث تفکیک کاربری ها و فضاهای مختلف شهری بشود.

تامین و طراحی فضای سبز:

ترکیب فضای سبز و اتصال آن به فضای نشیمن می تواند به ایجاد فضاهایی جذاب و قابل دسترس برای عموم مردم کمک کند. افراد می توانند از این فضاها برای نشستن، گفتگو، مطالعه یا استراحت در هنگام عبور از خیابان استفاده کنند. این فضاها همچنین می توانند برای برنامه های اجتماعی یا فرهنگی به کار روند همچنین وجود فضای سبز در حاشیه خیابان می تواند به کاهش آلودگی صوتی در محیط های شهری کمک کند. گیاهان و درختان به ویژه در مناطق پرترافیک می توانند صداهای اضافی و مزاحم را جذب کرده و به کاهش سر و صدای محیط کمک کنند. این امر برای افرادی که در این فضاها استراحت می کنند یا در حال گذر از خیابان هستند، تجربه ای آرام تر و دلپذیرتر به ارمغان می آورد.

پیشنهادهای طرح: همچنین میتوان با کاشت درختانی با ریشه های کم عمق و غیرتهاجمی مانند افرا، زیتون تلخ یا اقاچیا پیوندی جایگزین برخی از درختان فعلی شوند که باعث انسداد مسیر پیاده رو شده اند

رفع معضلات زیست محیطی و جوی های بزرگ در کنار پیاده :

وجود جوی های بزرگ در وضع موجود موجب تجمع زباله ها و آب های راکد میشود و اثرات بصری و زیبایی شناسی بهداشتی و زیست محیطی مانند تولید بوهای نامطبوع و تجمع حشرات و جانوران موذی را به همراه دارد که در نتیجه موجب کاهش نشاط عمومی میشود در اینجا میتوان به وسیله نصب پوشش های مشبک و مدولار و همچنین نیمکت های ترکیبی موجب پوشاندن جوی های اب از دید عابرین پیاده شد و یا از کاشت گیاهان تصفیه کننده مثل نی، لویی یا چمن های مقاوم بهره برد که هم ظاهر جوی رو بهتر می کنند و هم بوی نامطبوع را کاهش می دهند

طراحی و توجه به گروه های اجتماعی آسیب پذیر:

با توجه به وجود کاربری های مراکز خدماتی و توان بخشی در اطراف باید به حضور معلولین در سایت توجه نمود تا امکاناتی نیز مناسب تردد و استراحت افراد در نظر گرفت مانند قرارگیری رمپ هایی با شیب ۸٪ در محل ورود و خروج فضای طراحی و یا طراحی محلی برای استراحت این افراد بایستی در نظر گرفته شود.

با توجه به وجود کاربری های آموزشی و فرهنگی از دیگر مخاطبین هدف بایستی به حضور پررنگ کودکان نیز اشاره کرد فضای بازی و استفاده از رنگ ها در کفسازی باعث سرزندگی محیط و حضور فعال کودکان در محیط شده ونشیمنگاه های اطراف فضای بازی کودک سبب نظارت والدین و امنیت کودک میشود همچنین وجود نورپردازی ها در کف و اطراف و نرده ها اطراف فضای امنیت هر چه بیشتر کودک را تامین مینماید

یکی از معضلات این طرح تأکید بیش از حد به حرکت سواره و حل مسائل مختلف ان میباشد که باعث کم رنگ شدن نقش پیاده و معضلات انسانی از قبیل کاهش ایمنی عابران پیاده وتضعیف تعاملات اجتماعی و همچنین آلودگی هوا و صوتی شده علاوه بران ترافیک عبوری و تداخل خودرو ها افزایش یافته و پارکینگ نامنظم خودرو ها دراطراف و داخل وضع موجود موجب اغتشاشات بصری شده است

اقدامات جهت رفع معضلات ترافیکی

تغییر هندسه خیابان:

یکی از تغییرات طرح جهت بهبود وضع موجود کم شدن عرض خیابان تا حد عبور و مرور یک خودرو و حذف جزیره میانی و افزایش عرض پیاده رو میباشد اولویت طرح در واقع با عابر پیاده میباشد بنابراین تا حد الامکان باید حضور خودرو در طرح را کاهش داد.

ایجاد پارکینگ حاشیه ای:

نبود فضای پارک مشخص باعث شده که خودروها در محل های نامناسبی مانند تقاطع ها یا ورودی ساختمان ها پارک کنند و مانع دید رانندگان و عابران شوند. همچنین برخی رانندگان خودروهای خود را روی پیاده روها پارک می کنند که این موضوع باعث ایجاد مشکلات برای عابران پیاده، افراد دارای معلولیت و کودکان می شود. و خودرو هایی که به صورت دابل پارک شده اند باعث کاهش عرض خیابان و ایجاد ترافیک شده است

پارکینگ حاشیه ای با خط کشی و طراحی مناسب، به افزایش نظم شهری و بهبود ایمنی عابران پیاده و خودروها کمک می کند.

جهت تامین پارک خودرو ها و مرتب سازی انها میتوان اقدام به ایجاد پارک حاشیه ای در شریان های اطراف وضع موجود نمود و ترافیک عبوری و پارکینگ نامنظم خودرو را با ایجاد پارک حاشیه ای منظم و استاندارد تا حد زیادی کنترل کرد با توجه به بازدید های میدانی خیابان حسن تاش به دلیل عرض کافی ظرفیت موجود برای ایجاد پارکینگ حاشیه ای را دارا میباشد

با وجود اینکه ایجاد پارکینگ حاشیه ای می تواند یک راه حل مؤثر برای کاهش پارک های دابل و افزایش نظم ترافیکی باشد اما این اقدام بایست با راهکار های مکملی همراه باشد تا از معضلاتی مانند ایجاد گره های ترافیکی جدید و افزایش حضور خودرو های غیر ساکن در خیابان جلوگیری نمود از این اقدامات میتوان به موارد زیر اشاره نمود.

پیشنهادهای طرح :

پارکینگ حاشیه ای با محدودیت زمانی (۲ ساعت) برای افزایش گردش جای پارک

پارکینگ ویژه ساکنان در شبها برای حل مشکل ساکنان محلی

پارکینگ پولی در ساعات اوج ترافیک برای کاهش اشغال بی رویه فضا